

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Моцинова-Бръчкова

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор“ в област на висшето образование: 3. Социални, икономически и
правни науки, Професионално направление: 3.2 Психология,
Научна специалност: “Образователна и възрастова психология”

автор: Константинос Апостолос Тафилис

Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград

тема: „Самоуважение, тревожност и модели на междуличностни
отношения сред ученици в горна училищна възраст от Р. Гърция“

Научен ръководител: доц. д-р Стоил Мавродиев

ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград

Актуалност на тематиката

Константинос Апостолос Тафилис е избрал актуална тема за изследване, посветена на ролята и взаимовръзките между самооценката, тревожността, увереното отношение и междуличностните взаимоотношения при юношите във възрастта 13-16 години. Както посочва докторантът в Автореферата: „фокусът на изследването е взаимовръзката на субективните изживявания на самооценката с чувствата на безпокойство, уверено отношение и междуличностните отношения, по начина, по който те се изразяват посредством употребата на уебстраници за установяване на социални контакти, които са завладели социалния живот на хората.“ (стр. 3)

„Макар че връзките и отношенията на самооценката, тревожността, субективното благосъстояние или маладаптивните отношения, като агресия или пасивност сред младежите са сред най-важните въпроси, които занимават психолозите и социолозите, когато набират огромни количества и разнообразие от данни, проучвания и образователни интереси, в гръцките региони все пак изглежда е налице празнота в литературата при изследването и задълбоченото откриване на взаимовръзките между гореспоменатите фактори, особено по време на юношеството.“ (стр. 57)

Познаване на проблема

Константинос Тафилис представя задълбочено поставеният в дисертацията проблем и подхожда към изследването му интердисциплинарно. Използваната литература, включваща деветдесет и шест източника е релевантна на изследваната проблематика.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране текст отговаря на изискванията за научност, логическа свързаност и изчерпателност. Той се отличава с добър стил и цялостен поглед към разглеждания проблем.

Дисертацията е с общ обем от 146 страници, структуриран в увод, преглед на литературата, дизайн на проучването, резултати от изследването, заключения, приноси, използвана литература и приложения.

Уводът съдържа кратко описание на изследователския проблем.

В направения **Преглед на литературата** са представени три основни проблемни кръга:

- определение, история и приложение на позитивната психология;
- описание на периода на юношеството – биологични характеристики, особености на личностното и когнитивното развитие;
- характеристиките и взаимовръзката между тревожност, самоувереност, агресия, самооценка, междуличностни отношения; особености на социалните мрежи.

Направеният теоретичен обзор показва уменията на автора за теоретично концептуализиране на проблема.

Частта **Дизайн на проучването** авторът започва с представяне на целите на изследването.

Обект на изследването са 120 ученици в прогимназия (на възраст от 13 до 16 години), които са избрани произволно от различни училища в град Лариса, Гърция.

Авторовите виждания за възможни корелации и зависимости между отделните изследвани конструкти се систематизират във формулираните четири хипотези:

„Х₁: Предполагаше се, че ще има статистически значими различия в нивото на самооценка сред юношите с различни нива на тревожност като черта от характера и като състояние.

Х₂: Предполагаше се, че ще има негативна корелация между самооценката и тревожността като черта на характера и като състояние.

Х₃: Предполагаше се, че високите нива на увереност в себе си ще представляват положителна корелация с високи нива на самооценка и отрицателна корелация с ниските нива на тревожност като черта на характера.

Х₄: Хипотезата беше, че високите нива на тревожност като черта на характера и ниските нива на самооценка ще бъдат в положителна корелация с високите нива на ползване на Фейсбук.“

Представени са методът и използваните инструменти на изследване.

В частта **Резултати от изследването** са представени демографски данни за участниците; анализирани са връзките между променливата за възраст, пол и клас с променливите за увереност (агресия, манипулация, пасивно отношение и увереност), самооценка, тревожност като състояние и като черта на характера. Разгледани са корелациите самооценка и тревожност; корелациите на увереност, самооценка, тревожност и ползване на Фейсбук. Накрая са представени общите корелации на всички променливи, които са

били измерени и оценени посредством инструментите, използвани в изследването.

Направена е обработка на получените данни, придружена с количествен и качествен анализ, резултиращ в релевантни изводи с теоретичен и приложен характер.

В **Заключението** коректно са отбелязани основните научни приноси, актуалността на изследвания проблем и резултатите от теоретичния анализ и получените емпирични данни. Постигнати са заложените в дисертацията цели, изпълнени са поставените задачи и е направена проверка на заложените хипотези.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Присъединявам се към така дефинираните оригинални приноси в дисертацията както в теоретичен, така и в практико – приложен аспект. Считаю, че в създадения дизайн и при използваната експериментална методика също има определени приноси.

Автореферат

Авторефератът е в обем от петдесет и осем страници и следва структурата на дисертацията. Докторантът е успял да представи най-същественото от всяка част на дисертационния труд.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представените публикации отразяват съществени части от дисертационния труд и са релевантни на изследваната проблематика.

Лично участие на докторанта

Не изразявам съмнение в същественния личен принос на докторанта. Дисертацията е логически свързана и едностилна. Публикациите, на които той е самостоятелен автор отразяват основните му идеи по проблематиката.

Препоръки

Резултатите от проведеното емпирично изследване могат да бъдат основа за изготвяне на конкретни методики, които да бъдат прилагани в образователна среда, както и за бъдещи експериментални проекти и изследвания.

Заключение

Дисертационният труд съдържа оригинални приноси в теоретичен и практико – приложен аспект и съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ).

Представеният дисертационен труд и съпътстващите материали показват, че докторантът притежава необходимите теоретични знания и професионални умения за извършване на научни изследвания. Поради това давам своята положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор” в област на висшето образование 3. Социални, икономически и правни науки, Професионално направление: 3.2 Психология, Научна специалност: „Образователна и възрастова психология” на Константинос Апостолос Тафилис.

09.10.2021 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Милена Моцинова-Бръчкова